

Onderwerp

Grootschalige batterijopslag in Flevoland

Kern mededeling:

Locaties voor batterijopslag komen in Nederland, en dus ook in Flevoland, steeds meer aan de orde. Bij de provincie Flevoland zijn drie principeverzoeken ingediend voor de realisatie van grootschalige batterijopslag. Gedeputeerde Staten zien, gelet op de bijdrage aan de verbetering van de netcongestie en zicht op een goede ruimtelijke inpassing, voldoende aanleiding voor een positieve grondhouding ten aanzien van de drie initiatieven en willen dit mogelijk maken middels een afwijking van het huidige omgevingsbeleid middels een experimentenkader.

De verruiming van de planologische mogelijkheden middels een experimentenkader is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten, maar Provinciale Staten worden wel geraadpleegd. Binnen de randvoorwaarden van dit kader kunnen deze initiatieven namelijk worden ontwikkeld en tegelijkertijd worden er ingrediënten en praktijkervaringen opgehaald om mee te nemen in een afwegingskader waar uiteindelijk Provinciale Staten een kaderstellende rol hebben.

Mededeling:

Batterijopslaglocaties komen in Nederland, en dus ook in Flevoland, steeds meer aan de orde. De functies die een batterij kan invullen zijn divers. Denk hierbij aan; opslag indien door overcapaciteit en geen transport/invoeding mogelijk is; mede balanceren van het elektriciteitsnet om de 50Hz frequentie te handhaven; extra capaciteit leveren aan het net bij piekmomenten; batterijen kunnen (indirect) een verruimende rol bieden op wachtlijst bij aansluitingsaanvragen.

Bij de provincie Flevoland zijn er drie principeverzoeken voorgelegd voor de realisatie van grootschalige batterijopslag. Deze locaties liggen aan de Westermeerdijk (4,5 ha), Olsterdwarpad (6ha) en aan de Vogelweg (0,5 ha).

- Het initiatief Olsterdwarpad is gelegen nabij een onderstation en sluit aan bij het Windplan Groen.
- Het initiatief Westermeerdijk is gelegen nabij een onderstation en het windpark Westermeerdijk en een (nog aan te leggen) zonnepark.
- Het initiatief Vogelweg is tevens gelegen nabij een onderstation en Windpark Zeewolde.

Deze initiatieven worden geïnitieerd door particuliere bedrijven en hebben reeds aansluiting gezocht bij de netbeheerders TenneT en Liander. Gedeputeerde Staten zien, gelet op de bijdrage aan de verbetering van de netcongestie, aanleiding voor een positieve grondhouding ten aanzien van de initiatieven. Voor de uiteindelijke ruimtelijke procedures is de gemeente bevoegd gezag, maar de provincie is als wettelijke overlegpartner nauw betrokken in de procedures.

De initiatieven zijn beoogd in het landelijk gebied nabij een onderstation dan wel een windmolenpark of zonnepark. Een onderstation is namelijk in feite het scharnierpunt-doorgeefluik van diverse energiebronnen (hoogspanning, wind- en zonneparken) en daarmee een soort stopcontact voor batterijopslag. De feitelijke afstanden naar de onderstations zijn kort en de batterij kan tussen opwek en transport worden gesitueerd. De afweging of dit technisch past wordt beoordeeld door de netbeheerder. De komst van grootschalige batterijopslag is voor de algehele elektriciteitsinfrastructuur in Flevoland een duidelijke meerwaarde.

Registratienummer

3097298

Datum

28 maart 2023

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Appelman, J.N.J.,

Fackeldey, J.A.,

Reus, de J.

Ter kennisname aan PS en burgerleden

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

3097298

Deze meerwaarde vertaalt zich naar de diversiteit aan functies die batterijen te bieden hebben. De gesprekken met de netbeheerders hebben reeds opgeleverd dat batterij-opslagen een positieve bijdrage kunnen leveren aan de onbalans in de transportcapaciteit van het stroomnet.

Het vraagstuk van de huidige netcongestie enerzijds en de positieve bijdrage die batterijopslag kan hebben ten aanzien dit vraagstuk vormen zo een gemotiveerde aanleiding voor een positieve grondhouding. Energetisch biedt grootschalige batterijopslag een ondersteunende rol aan het elektriciteitsnet door duurzaam opgewekte elektriciteit ook op andere momenten in te kunnen voeden op het elektriciteitsnet. Batterijen kunnen daarnaast een prima rol invullen in het balanceren van het elektriciteitsnet. Afstemming met de betreffende netbeheerder is hierin wel een belangrijke factor in de huidige tijd van netcongestie. De netbeheerder blijft te allen tijde aan de knoppen qua aansluiting en invoeding. Een nadrukkelijk aandachtspunt bij initiatieven omtrent batterijopslag is echter de ruimtelijke impact, met name de ruimtelijke inpassing in het landschap.

In het huidige omgevingsbeleid is grootschalige batterijopslag niet benoemd, terwijl het wel de ambities kan versterken. In het Omgevingsprogramma (par 1.3.1) is een mogelijkheid opgenomen om het planologische regime voor een gebied op experimentele basis te verruimen met een Experimentenkader (omgevingsprogramma paragraaf 1.3.1). Hierbij moet tussen gebiedspartners, in dit geval de provincie en de gemeenten, een overeengekomen integraal plan ten grondslag liggen waarin een kwaliteitsimpuls voor het gebied wordt aangetoond. De landschappelijke inpassing, en daarmee de waarborging van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied, zal een voorname rol in de afweging zijn. Behalve landschappelijke inpassing spelen andere ruimtelijke aspecten van provinciaal belang een rol. Te denken valt aan oppervlakte, locatiekeuze, ecologie, waterberging, tijdelijkheid en fasering.

Met dergelijke voorwaarden in een experimentenkader wordt de 'mits' ingevuld waaronder voor degelijke initiatieven doorgang kan plaatsvinden. Dit experimentenkader is, zoals de naam al verkapt, bedoeld als experiment voor het uiteindelijk vast te stellen beleid.

In het verleden zijn er reeds experimentenkaders geweest, bijvoorbeeld voor het eerste zonnepark in Flevoland aan de Vlotgrasweg. Dit is uiteindelijk een eerste lakmoesproef geweest en heeft ingrediënten opgehaald voor het zonbeleid van de provincie. Een experimentenkader geeft helderheid waarom, op welke manier en bij welke initiatieven omtrent batterijopslag de provincie medewerking wil verlenen en wat zij hiermee wil bereiken.

De drie initiatieven zijn zodanig concreet dat er zicht is op een goede ruimtelijke kwaliteit (landschappelijke inpassing). Dit maakt dat vooruitlopend op het afwegingskader Gedeputeerde Staten een positieve grondhouding ten aanzien van de initiatieven heeft ingenomen vanwege de bijdrage die zij kunnen leveren aan de netinfrastructuur en het feit dat alle drie de initiatieven landschappelijk kunnen worden ingepast. Deze initiatieven worden meegenomen in het beoogde experimentenkader. De verruiming van de planologische mogelijkheden middels een experimentenkader is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten, maar u wordt wel geraadpleegd. Binnen de randvoorwaarden van dit kader kunnen deze initiatieven worden ontwikkeld en tegelijkertijd worden er ingrediënten opgehaald voor een beoogd integraal afwegingskader waar uiteindelijk Provinciale Staten over beslist. De besluitvorming van individuele casussen is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten, hierover wordt u geïnformeerd.

Gezien de omvang en de ligging is het belangrijk om een helder afwegingskader voor deze initiatieven te ontwikkelen om de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit te borgen.

Er is, mede gelet op de netcongestie en de bij de provincie bekende initiatieven (concreet/niet-concreet), behoefte aan een integraal afwegingskader. Dit kader geeft namelijk richting aan de toekomstige vestiging van batterijopslagen in Flevoland. Op deze wijze kan er aan de voorzijde meer worden gestuurd over waar en hoeveel batterijopslagen in Flevoland mogelijk zijn. Tegelijkertijd biedt het kader de gelegenheid om nader onderzoek ten aanzien van de ruimtelijke impact die batterijopslagen kunnen hebben op met name het landschap. Een afwegingskader biedt ook de gelegenheid om hierin samen met stakeholders zoals gemeenten en netbeheerders samen te

Mededeling

Bladnummer

3

Registratienummer

3097298

werken en af te stemmen. Ook bij de betreffende gemeenten is er behoefte aan beleid (zowel vanuit gemeente zelf als vanuit de provincie). Het is van belang dat het afwegingskader wordt opgenomen in het omgevingsbeleid. Voor de exacte inhoud en planning wordt een plan van aanpak binnen afzienbare tijd voorbereid en aan uw Staten binnen afzienbare tijd voorgelegd. Hetzelfde geldt voor de raadpleging ten behoeve van het experimentenkader, aangezien dit experimentenkader ook een opstap biedt voor dit afwegingskader.

Het is de bedoeling om het afwegingskader in nauwe samenwerking met gemeenten en netbeheerders te ontwikkelen.